

“Jezus en de tien melaatsen”

Tekst: Lukas 17: 11-20

“En het geschiedde, als Hij naar Jeruzalem reisde, dat Hij door het midden van Samaria en Galilea ging. En als Hij in een zeker vlek kwam, ontmoetten Hem tien melaatse mannen, welke stonden van verre; En zij verhieven hun stem, zeggende: Jezus, Meester! Ontferm U onzer! En als Hij hen zag, zeide Hij tot hen: Gaat heen en vertoon uzelf den priesteren. En het geschiedde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden. En een van hen, ziende, dat hij genezen was, keerde wederom, met grote stemme God verheerlijkende. En hij viel op het aangezicht voor Zijn voeten, Hem dankende; en dezelve was een Samaritaan; En Jezus, antwoordende, zeide: Zijn niet de tien gereinigd geworden, en waar zijn de negen? En zijn er geen gevonden, die wederkeren, om Gode eer te geven, dan deze vreemdeling? En Hij zeide tot hem: Sta op, en ga heen; uw geloof heeft u behouden. En gevraagd zijnde van de Farizeën, wanneer het Koninkrijk Gods komen zou, heeft Hij hun geantwoord en gezegd: Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat”.

Jezus is op reis van het Noorden naar Jeruzalem. Daartoe kiest Hij een weg die ligt tussen Samaria en Galilea. Zijn werk in deze provincies is bijna ten einde. Straks gaat Hij lijden in Jeruzalem. Een en andermaal heeft Lucas dit reeds vermeld: Veel heeft de Heere in de beide provincies hier genoemd gearbeid. Hier wonen arme zondaren, nog niet verstikt in het net van eigengerechtigheid dwalende schapen, die door de grote Herder in het Galilea der heidenen en het verdachte Samaria worden opgezocht.

En als Hij in een zeker vlek (dorp) kwamen ontmoetten Hem tien melaatse mannen, welke stonden van verre; en zij verhieven hun stem, zeggende Jezus, Meester ontferm U onzer! Deze melaatsen zijn een toonbeeld van ellende. Aangetast door een afzichtelijke dodelijke ziekte, zijn ze uitgestoten als geslagenen - als door God geslagen- uit de gemeenschap met God en Zijn volk. Hun lichamen zijn overdekt met zweren en builen en, wat nog zwaarder kan treffen: zij gevoelen zich door God Zelf vervloekt en uit alle verbanden uitgezet. Deze mensen zijn levende dood, ongeneeslijk ziek, moeten rouwklederen dragen, het gelaat omwinden en bij de nadering van iemand van verre al roepen: Onrein! Onrein! Deze mensen zijn in zicht- en tastbare zin ontroerende voorbeelden voor u en mij. Immers de melaatsheid is een beeld van de zonde, die ons naar lichaam en ziel doortrekt, waarop de toorn Gods rust en waardoor wij uitgestoten zijn uit de zalige gemeenschap met de Heere. De zonde heeft de levende betrekking met de Heere doorgesneden, zodat wij stervende geboren worden en dit leven niet anders is dan een gestadige dood. Ziedaar de aangrijpende werkelijkheid van ons leven buiten God. Melaats, geheel melaats. Zie, deze tien ontmoetten Jezus. Wonderlijk! Jezus laat zich immer ontmoeten door ellendigen en rampzaligen. Zo was Hij op Zijn reis naar Jeruzalem - zo is Hij nog - ook nu Hij gezeten is in heerlijkheid en Zijn tocht door Woord en Geest voortzet.

Steeds wil Jezus mensen ontmoeten, die uitgestoten van God en mensen, gebogen gaan onder de last van hun ongerechtigheid. Wonderlijk Jezus begeert het gezelschap van hen, aan wie Hij Zijn Naam kan openbaren, dat is: Redder, Zaligmaker. Zo treedt Hij ook nu naar u toe en Hij zegt: Ik ben Jezus; gekomen om u zalig te maken van uw zonden. Raakt u dat? Verwondert u dat? Dat zal dan alleen het geval zijn, wanneer u uzelf in uw verdoemelijkheid en afzichtelijkheid hebt leren kennen, wanneer u geen lieve Jezus, geen drogbeeld van Uw hersenen, geen theoretische Jezus, maar een werkelijke Jezus voor uw zonden nodig hebt. Welk een gezelschap! Deze tien zochten elkaars gezelschap. Het Was echter niet een gemeenschap der verkwikking, maar een gemeenschap der verschrikking. Want eigen lijden werd nog verzaard door, het lijden van de anderen. Een huiveringwekkende schaduw van de gemeenschap der verdoemden, waarbij de aanwezigheid van de een het lijden van de ander zal verzwaren.

Maar leed verbreedert! Kieskeurig in de keuze van hun metgezellen zijn deze negen Joden niet meer. In het aangezicht van de dood, worden vroegere linies doorbroken. Ook een Samaritaan is in hun gezelschap. Wie zullen onze metgezellen zijn wanneer wij bij vervolging als oud vuil uit de samenleving warden uitgestoten? Groot is de nood van deze stakkerds. Zij hadden het een en ander van Jezus gehoord, vernomen, dat Hij zelfs melaatsen kon reinigen. Die blijde boodschap heeft hun hart beroerd. Steeds toch is het de aard van het geloof om voor zichzelf te ontvangen, wat het van anderen over de reddende en verlossende daden des Heeren hoort. Daar is in hun hart een mate van vertrouwen in Zijn bereidwilligheid en almacht.

Hier staan de melaatsen met een vraag aan u: Heeft de blijde boodschap van Jezus bereidheid en grote kracht u ook reeds gaande gemaakt om tot Hem uit te gaan? Zij stonden van verre. Moed om dichterbij te komen, hadden zij niet. Het was hun niet geoorloofd iemand zo dicht te naderen. Daarbij kwam hun eerbied voor deze heilige Man. Zij.... bij Hem?

Staat u ook van verre? Heeft u de kloof ontdekt tussen de heilige God en uw onrein zondaarsbestaan? Ach, dan kruipt u met de tollenaar in de tempel achteraan, maar loslaten die Jezus, opgeven dat kermen aan de genadetroon, kunt u niet. Zie daar staan ze. Met de handen uitgestrekt, straks wellicht met de hand aan de mond en ze schreeuwen, ze gillen het uit: Jezus, Meester ontferm u onzer. Het was een noodgeschrei. Jezus! Met die Naam grijpen ze God in het hart. Want die Naam geven wij Hem niet, maar heeft God de Vader Hem gegeven. In die Naam liggen de teerste ontfermingen van God uitgedrukt. Want in Zijn Naam is Hij zichzelf, gisteren en heden Dezelfde: Ruimtemaker, Redder, Zaligmaker, Ontfermer! Roep Hem aan met die Naam u die benauwd bent.

Jezus, Meester! Zij achten Hem hoog. Hun geloof richt zich op Zijn macht, die onbegrensd is. Dat is nog de aard van het geloof. Alles wat de zondaar in benauwdheid mist, is in den Heere overvloedig aanwezig. Daarom wordt Hij noodzakelijk en gepast. Dat laat de mens niet ledig. Nee, maar drijft hem uit met smeking en geweent om die Zaligmaker als Verlosser voor eigen hart te kennen. Dan kan het in de gebedsworstelingen zijn: Heere, u hebt maar één woord te spreken. Zij lieten Hem vrij, of Hij hen helpen wilde, maar hielden aan met geroep. Ach wanneer U de Heere zo gemakkelijk kunt loslaten en uzelf met redeneringen overeind kunt houden, zie het tot uw beschaming aan deze mannen, dat de echtheid van het gebed hieruit blijkt, of u ermee kunt, ophouden of niet.

Ontferm u onzer! Rechten hadden ze niet. Aanspraken nog veel minder. De noodkreten werden uit hun hart geperst. In de nood worden onze gebeden steeds korter, maar dieper, inniger, regelrecht gericht op het ontfermende hart van God. Van deze gebeden zijn de psalmen vol. Het Is telkens weer: Genâ o God, genâ. Daarin zien wij al Gods ellendigen in het hart. Wie staat voor de kloof tussen de heilige God en eigen schuld moet òf Jezus tot zijn Zaligmaker hebben òf eeuwig sterven. En deze ontdekking door de Heilige Geest drijft in de bangste zielen nood niet van Jezus af maar naar Hem toe. Ontferm u onzer ! Hoe bang wanneer alle grond ons ontvalt. Deze melaatsen konden onmogelijk één vierkante centimeter op hun gehele lichaam aanwijzen, welke niet door de melaatsheid was aangetast. Er ging aan hen voor Israëls geestelijk en maatschappelijk volksbestaan niets verloren. Is het niet evenzo wanneer wij voor de hoge God staan?

Zijn wij niet allen ten dode opgeschreven? Is, er in ons kracht en wil om ooit iets goeds te doen voor de Heere? Geldt het niet van ons allen: Vleselijk verkocht onder de zonde? Of hebt u nog steeds zonde en bent u nimmer zondaar voor God geworden. Eén stuk zonde? Dat alleen brengt tot het arme zondaarsgebed en opent de ogen voor genade, voor ontferming. Wat een troost voor u armen en ellendigen , dat u komen mag zoals u bent, melaats, arm, jammerlijk en blind. En als Jezus hen zag, zeide Hij tot Hen: Uw gebed is verhoord? Nee! Ik wil wordt gereinigd? Ook niet! Maar: Ga heen vertoon u zelve de priesteren!

Wonderlijk bevel: temeer, daar juist de priesters hadden geoordeeld, dat ze melaats waren en niet meer in de samenleving pasten. Nu was de melaatsheid niet beter, maar wel erger geworden. En dan zo naar de priester? Ja, want deze priesters waren er niet alleen om iemand als onrein uit te stoten, maar ook om rein te verklaren, nadat de melaatsheid geheel uitgebroken was en hij als door een wonder Gods genezen was. Hier handhaaft Christus de inzetting Gods. De door God aangestelden moesten dit beoordelen opdat nimmer iemand dit aan bedrog zou kunnen toeschrijven.

Desniettemin een wonderlijk bevel. Want toen zij dit hoorden, waren zij nog even melaats als straks. Zó naar de priester? Zo alleen op Zijn Woord? Op zijn bevel? Dat was voor deze mannen een sterke geloofsbeproeving. Want hadden ze gestaard op hun ellendige lichamen en geen acht gegeven op het woord van Jezus, ze waren gewis gebleven, waar ze stonden. Maar kan iemand blijven staan, waar hij staat, wanneer het woord van Jezus tot hem komt? Is het niet waar, dat het Woord van de Koning in de grootste nood heerschappij heeft? Ga heen! Machtig klinkt het, want het Woord Gods is een kracht. En aan dat Woord hingen ze, alle tien. Aan dat woord hechten ze geloof. Daar was geloof in hun ziel, zó dat ze zonder zicht- en tastbaar bewijs gingen naar de priesters. Het geloof hangt aan het Woord Gods, gelijk het door dat Woord en de Heilige Geest ook geschapen wordt. En het is de aard van het geloof om te gaan, waar de Heere zegt: Ga! Wie zal Gods wegen met de zondaar in kaart brengen? Wanneer ergens, hebben wij hier te aanbidden de soevereiniteit van de genade Gods, die gegeven wordt wanneer het Hem behaagt en langs een weg, die Hem in Zijn wijsheid goeddunkt.

De Heere helpt langs verschillende wegen, maar altijd op een wijze die wij nooit gedacht hebben. Wanneer u uitgedacht bent, gaat Zijn Wijsheid schitteren, wanneer u uitgewerkt bent, kan Hij Zijn werk aan u verheerlijken. Let dan toch op Zijn Woord, want het is een waarachtig Woord, waarmee u nooit beschaamd uitkomt. Want waar Hij in uw nood middelen en wegen wijst, daar laat Hij gewis komen, wat Hij beloofd heeft. Zo ook bij deze melaatsen, van wie wij lezen: En het geschiedde, terwijl zij heengingen, dat zij gereinigd werden.

Welk een onuitsprekelijk wonder. Terwijl zij heengingen in geloof op het woord van Jezus, werd hun kleur veranderd, werden de wonden genezen en stonden zij als uit de doden op. Zeer verrast merken zij de genezing van hun buurman nog eer op dan van zichzelf. Maak zelf de toepassing maar! Terwijl zij heengingen. Onderweg. In het verborgen helpt Hij. Ja, zo is Hij reeds aangekondigd door de profeet; Hij zal niet schreeuwen noch Zijn stem verheffen, noch Zijn stem op de straat horen laten. Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen. Dat is de ergernis voor de wereld en helaas ook vaak voor de kerk. Men wil een schreeuwende Jezus en een schreeuwende bekering, maar Hij geneest Zijn ellendigen in het verborgen. Daar maakt Hij ze niet alleen tot verlorenen, maar daar heelt Hij ook de gebrokenen van hart, daar doet Hij nederdalen de dauw des Geestes en doet Hij ervaren de kracht van Zijn bloed, dat reinigt van alle zonden. Want de macht van de ziele-melaatsheid mag groot zijn, groter de kracht van Zijn bloed.

Terwijl zij heen gingen. Bent u ooit zo onder behandeling geweest? Onder Zijn handen genezen te worden van alle ziele-krankheden is een zalige plaats. Want Zijn handen zijn handen, die zich neerleggen op een moegestreden hoofd en op een afgepeinsd hart. En wanneer Hij aan uw ziele-reiniging werkt en Zijn uitnemende liefde aan uw hart verklaart, laat Hem dan door Zijn Geest werken en verwonder u over Zijn genade en Zijn liefde, die zich verheerlijkt aan wat ten dode opgeschreven staat. In het verborgen, in de binnenkamer, niet schreeuwend langs de straat wil de Heere u hebben. Is dat voor u een onbekende plaats? Zie Hem zo werken aan de reiniging der melaatsen. Zie Hem zo nog voortgaan ook in deze tijd Zichzelf te openbaren en te verklaren in de kracht van Zijn dood en opstanding.

Nee, Hij schreeuwt nog niet langs de straten ten spijt van de goddeloze en vrome wereld, die Hem verwerpt en het veel te druk met zichzelf heeft, om ooit heerlijkheid te zien in Hem, die U dierbaar is, die gelooft. Zo gaat Hij voort, ontdaan van alle heerlijkheid en gedaante, om een gestalte aan te nemen in het hart, dat dan uitstamelt: wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. Hij put uit de volheid des Vaders ook tijdens Zijn omwandeling op aarde. Tegen al het zichtbare in leefde Hij door geloof, dat Hij 's Vaders eniggeboren en geliefde Zoon was en heeft Hij dit geloof, waardoor deze tien gereinigd worden, verdiend en hen door de werking van de Heilige Geest geschonken.

Maar hoever kan het toch gaan, zonder dat er sprake is van zaligmakende bediening van de Heilige Geest! Hoezeer kan er een uitblinken zijn in vertrouwen en gehoorzaamheid zonder hartreinigend geloof en eeuwig heil. Tot nu toe was daar geen enkel onderscheid. Alle tien waren melaats, alle tien namen de toevlucht, alle tien weenden: Jezus, Meester, ontferm U onzer; Alle tien hadden het woord van Jezus vernomen; alle tien hadden vertrouwen op dit woord; alle tien doorstonden de proef van dit wonderlijk bevel; alle tien gingen op weg en werden gereinigd, maar slechts één van hen keerde terug. En één van hen, ziende, dat hij genezen was, keerde wederom, met grote stem God verheerlijkende.

Negen bleven weg. Ontzettend! Toch was hun een grote weldaad geschonken. Zij waren lichamelijk gereinigd. Ook hun vertrouwen werd niet beschaamd. Calvijn merkt hierbij op: „Als nu dit geloof reeds met zulk een schitterende uitkomst beloond werd, schoon het geen levende wortel had en slechts bladeren voortbracht, hoeveel heerlijker kroon moet dan niet weggelegd zijn voor ons geloof, zo het waarlijk en grondig in God geworteld is? En hoewel de lichamelijke gezondheid de melaatsen van geen nut was voor hun zaligheid en zij als loon voor hun voorbijgaand en wankelend geloof slechts een tijdelijke gave verkregen, wordt ons nochtans in dit voorbeeld aangetoond, welke heerlijke vruchten het ware geloof eenmaal dragen zal." Zij hadden aan de priesters genoeg en bleven hangen in de uiterlijke weldaad der reiniging, zonder Jezus in Zijn ware zending te onderkennen.

De priesters verklaarden hun rein, lieten de verschuldigde offers brengen, maar bekommerden zich al evenmin over Jezus van Nazareth, die deze mensen genezen had. Zo verheugden de negen gereinigden zich in hun reiniging. Weldaad bracht hun niet tot de Weldoener, de vrucht (honingzoet) leidde hen niet op tot Hem, die dit gaf. Zij hadden aan de gave voldoende maar konden de Gever wel missen. Zij waren gezond. Er was iets met hen gebeurd en ze gingen naar huis terug, wellicht naar vrouw en kinderen, lieten zich bewonderen door hun gehele omgeving en werden de mensen van de dag.

Welk een ontroerende waarschuwing komt in deze geschiedenis tot ons allen. Hoe roept deze geschiedenis op tot waarchtig en diepgaand zelfonderzoek. Er kan immers zoveel zijn, wat niets is! Hoevelen weten niet te spreken van wondere uitredingen, zeer merkwaardige voorvallen, die ten dode opgeschreven, hier of in Duitsland of waar dan ook op een wondere wijze werden gered. Die op een ernstig ziekbed neergelegd en aan de rand van de dood gehuild hebben : Jezus, Meester, ontferm U onzer! en de waarheid ervaren hebben van het Woord: "Roep Mij aan in de dag der benauwdheid en Ik zal er U uithelpen"; maar waar bleef het "en gij zult Mij eren"?

Toch heeft de Heere uitgeholpen. Soms zeer verrassend. Maar het was een zelfzuchtig werken met de almacht en de trouw Gods. De persoon bleef totaal onverschillig. Wie de Heere was en is voor een verloren zondaar bleef onbekend, omdat men in eigen werk is blijven steken. Het gebed bleef middel om eigen doel te bereiken, men is wat ernstiger geworden, van de zonde tot de deugd bekeerd, van uitbrekende zonden tot een ingetogen leven, kinderen des Verbonds. Kortom er is wat gebeurd, het is in orde. Maar hoe het waarlijk tussen God en de ziel staat, is geen vraag, waarmee geworsteld wordt en waarop ook geen antwoord komt. Onderzoek uzelf, of er ooit een wezenlijke band aan de Zaligmaker gelegd is. Want hier schuilt een stuk van de nood van de kerk. Namelijk dat de totale verlorenheid en onbekwaamheid tot enig wezenlijk zaligmakend goed niet doorleefd wordt en men in een gevoeligheid, een aandoening, een uitredding, een tijdelijke genezing zijn grond zoekt voor de eeuwigheid, zonder ooit veroordeeld door de gerechtigheid Gods de volheid en de uitgestrektheid van de vrije genade Gods in Christus Jezus te leren kennen. Want Hij is om onzentwil arm geworden en heeft alle krankheden op Zich genomen. Juist de Borg in Zijn vernedering in Zijn overgoten zijn met al de smaadheden is het middelpunt van het waarachtige geloof.

Toch hadden de negen de waarheid ervaren van Ps. 81: 12:

“Opent Uwen mond ;
Eist van Mij vrijmoedig.
Op Mijn trouw verbond:
Al wat U ontbreekt.
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig”

Maar de Heere klaagt in het 15e vers :

“Och had naar Mijn raad
Zich Mijn volk gedragen
Och, had Israels zaad
Op Mijn effen paan
Ijverig willen gaan
Naar Mijn welbehagen”

Wat ontbreekt? Waarvan die éne Samaritaan blijk gaf. Deze keerde wederom, God verheerlijkende!
Of deze man al of niet bij de priesters geweest is, is tamelijk bijkomstig. Vast staat, dat hij aan de uitspraak van de priesters niet genoeg had, maar gedrongen werd, onzichtbaar, onweerstandbaar door de krachtige werking van de Heilige Geest tot Jezus weer te keren. Hij wilde het voor God en mensen wel weten, dat hij melaats geweest was, maar ook wilde hij voor hemel en hel belijden, Wie in de nood zijn Redder was geweest. Hij verheerlijkte God! Doet hij daarmee Jezus niet te kort? Nee, integendeel! Juist daardoor gaf hij blijk, dat vrije genade zijn deel was, omdat hij in Jezus de Vader verheerlijkte, die, Hem gezonden had. Zo leerde hij de Zaligmaker kennen uit Zijn werken en ziet hij in Hem de deugden Gods schitteren en blinken. Wie door Jezus geholpen God verheerlijkt, wordt geleid door de Heilige Geest, zonder welke niemand kan zeggen: Jezus is Heere en ook niemand de God en Vader van de Heere Jezus verheerlijkt.

Hij valt op zijn aangezicht voor Zijn voeten Hem dankende. Een dankbaar mens aan de voeten van Jezus. Kent u een schoner tafereel? Een dankbaar mens. Waar vinden wij deze? Nergens ter wereld, dan aan de voeten van Jezus. Zeer raak is eenmaal op de vraag: Wat is het dankbaarste schepsel? Geantwoord: De hond ! Niet alleen raak, maar ook diep beschamend. Hem dankende. Wat is dankbaarheid? Dankbaarheid in de grondtekst beduidt: Wijzen naar iemand, die ons verlost heeft. Deze man sloofde zich niet uit in veel drukten, maar deed belijdenis, wees eigenlijk met de vinger naar Jezus en zeide: Hij heeft mij verlost en — let daar wel op — deed dat aan de voeten van Jezus.

Is er betere plaats denkbaar dan aan de voeten van Christus met een verbrijzeld hart? Alleen de ontfermingen Gods breken ons hart. Dan rekenen wij niets voor onze dankbaarheid, maar alles voor de genade Gods. Daar zijn wij nog groot genoeg, wanneer wij ons voor Hem uitstrekken. Ach, het wonder was ook zo groot voor hem. Hij was een Samaritaan. Dat die andere genezen waren, kon hij begrijpen, want zij behoorden tot het volk des verbonds, maar hij stond buiten alles. Hij was vervloekt, melaats, een Samaritaan. En nu was het hem het wonder in de verwondering, dat hij aan de voeten van Christus mocht liggen en niet werd weggestoten, hoewel hij het niet waardig was. En die ene was . . . een Samaritaan!

Hoe vlijmscherp is het Woord Gods! Het breekt alle hoogte af! Genade zal eeuwige genade blijven. Ook nu! Juist de vrijmacht van God was deze man zo'n geweldig wonder. Is dat nog niet zo? Wanneer deze plaats aan Jezus voeten u niet vreemd is, is dan de genade Gods juist aan u bewezen niet de bron van verootmoediging? Heere, dat u naar mij hebt gevraagd, naar mij hebt omgezien? Juist voor mij? Zo'n zondaar? Ja genade zal immer genade blijven ook nu voor de kinderen des Verbonds, die niet anders zalig kunnen worden dan uitgenade. Och, sta dan af van uw vermeende voorrechten, maar verheerlijk God ook in de bediening des verbonds, waaronder u leeft. Leer wat het is, dat Jezus in de kring des Verbonds precies het verlorene zoekt en de anderen voorbijgaat, hoewel hen zegenende met vele uiterlijke zegeningen.

Alleen genade doet Christus schitteren voor het zielsoog en leert als niets bezittende alles te bezitten in Hem. Daar gaat het om Hem, om Hem alleen. Daarin ligt de zaligheid. Zie nogmaals Jezus en deze Samaritaan. Hoe verheugd is Zijn Middelaarshart ook over deze gegevene des Vaders. Deze Samaritaan is een profetie van de velen, die komen zullen van het Oosten en van het Westen en met Abraham, Izak en Jacob zullen aanzitten. Hij krijgt ze nu reeds. De enkele druppelen zijn voorboden van een overvloedige regen. Maar met de vreugde is er de smart. Hij mist de negen. Zijn niet de tien gereinigd geworden en waar zijn de negen? En zijn er ook andere gevonden, die wederkeren, om God de eer te geven dan deze vreemdeling? Het smart Jezus, dat zijn broeders naar 't vlees, de Joden ontbraken. Daarover trilt zijn hart. Ondankbaarheid, hoe pijnlijk. Velen onzer vinden dat gewoon: Wat zou u van een mens anders verwachten? Jezus vindt het niet gewoon en zegt Jeruzalem wenende het oordeel aan. Waar zijn de negen? Waar bent u, die op allerlei wijzen bewelddadigd werd maar nimmer terugkeerde om God de eer te geven? Denkt u soms, dat u te verontschuldigen bent? Nee, u wordt verantwoordelijk gesteld voor uw gruwelijke ondankbaarheid, waarmee u voortgaat al Gods gaven als van zelfsprekend te aanvaarden en de hoogste gave Christus Jezus te verwerpen. Daarom wordt u nog in het heden der genade het oordeel aangezegd, omdat u nimmer terugkeerde om God alleen de eer te geven. Wie Jezus niet eert, eert de Vader niet. Wie Jezus verwerpt, verwerpt de Vader, die Hem gezonden heeft. Val Hem te voet o zondaar en zeg niet hoe zal ik Hem toch dankbaar zijn, zonder dat u met een verbroken hart de toevlucht tot de vrije genade Gods neemt.

Hoe verschuldigd is deze dankbaarheid. Toch verliet de Heere de hemel niet om de dank van Zijn volk. O nee! Geen oorzaak uit u. Maar het is muziek in de hemel, wanneer u in het voornaamste stuk der dankbaarheid, dat is het gebed, uitstamelt: Mij, de voornaamste der zondaren is barmhartigheid geschied! Waar zijn de negen? Ja, waar bent u gebleven volk des Heeren met al de zegeningen? Laat u beschamen door deze vreemdeling! Nu wendt Jezus Zich tot deze Samaritaan en zegt: Sta op en ga heen, Uw geloof heeft U behouden. Deze man had een geloof tot behoud, de anderen niet. Dat zegt Jezus. Zelf had hij niet eens oog voor zijn geloof. Welneen, hij had alleen oog voor Christus. Daarom spreekt deze man zichzelf niet zalig zoals zovelen in onze tijd, met eigen geloof. Nee, Christus spreekt hem zalig. Uw geloof is tot uw behoud: Hij verlaat zich door dat geloof voor tijd en eeuwigheid, naar lichaam en ziel op de Christus Gods. Uit de vrucht blijkt de echtheid van zijn geloof. Zo verlaat zich het geloof op Christus, op Christus alleen. Zalig te rusten in Hem. Zalig zich te verlaten op Hem. Zalig om in aanbidding te eindigen in Hem.

Uw geloof heeft u behouden. Uw geloof. Is dat niet teveel eer aan de mens bewezen? Nee! Want het ware geloof is gave Gods. Een almachtig werk Gods. Nu schrijft de Heere Jezus aan het geloof toe, wat Hij alleen geeft. Wordt de mens dan niet hoogmoedig met zijn geloof? Nee, wanneer u dat beleeft in Uw ziel. Want nooit wordt de mens dieper vernederd dan wanneer God hem prijst om zijn geloof. Nooit buigt u zich dieper dan daar, waar Jezus zegt : O mens, groot is Uw geloof. Immers daar ervaart u het wonder, dat Hij Zijn eigen werk prijst. Daar werpt u de kroon, die Hij u opzet, weer voor Zijn voeten en zegt u: Het is, alles Uw werk o Heere! Daardoor kleeft u Hem te vaster aan, daardoor hebt u Hem te vuriger lief, daardoor is de overgave te hartelijker.

Uw geloof. Ja, het is een persoonlijke zaak. Met het geloof van uw vader of moeder kunt u het niet doen. U moet den Heere Jezus persoonlijk ontmoeten. Want alleen in de Eniggeborene des Vaders, leren wij God kennen, Nergens anders kunnen wij in rusten. Het geloof verlaat zich op de barmhartigheden Gods in Christus geopenbaard. Christus is het einde der Wet, een iegelijk die gelooft. Is Hij Uw enige grond geworden? Nimmer komt de toom en de gramschap Gods tot rust, nimmer houdt de Wet Gods op ons te vervloeken, totdat wij alle grond in onszelf verliezen en vrije genade aan ons verheerlijkt wordt. Uw geloof heeft u behouden. Zo hing deze man niet aan zijn geloof, maar aan Christus en het Woord, dat Hij sprak. Daarmee moest hij het doen, daarmee kon hij het doen. Want daaraan hangt de ganse kerk onder de bediening van de Heilige Geest. Werd dat maar meer verstaan, wat zouden wij dan minder aan eigen bekering hangen, maar meer aan het Woord van de Heere, de heilsfontein, van waaruit de Heilige Geest ons wil leren dagelijks te scheppen en te putten. Hoe zou daar een gedurig toegaan gevonden worden met de psalmist: Gedenk aan 't Woord gesproken tot Uw knecht, waarop gij mij verwachting hebt gegeven ,enz. Want al wat God spreekt is waar, is eeuwig waar. Daarmede is deze man niet omgekomen, al zullen de baren en de golven, de aanvechtingen en de ziele-duisternissen hem honderdmaal geschokt hebben. Al wat God belooft, maakt Hij waar, door de grootste onmogelijkheden. Niet één van Zijn woorden zal ter aarde vallen. Laat dat u troosten, wanneer u in zielsdonkerheid en aanvechting, in zondenood en kruis, geen uitzicht hebt. De Heere komt gewis, altijd weer met Zijn Woord. Altijd weer is de dadelijke bediening van de Heilige Geest nodig om gesterkt de weg te gaan. Daarom is de voortdurende gemeenschap met Christus zo nodig.

Vanuit deze geschiedenis komt tot ons de ernstige vraag of wij ooit aan de gruwel van onze melaatsheid zijn ontdekt. Hoevelen leven niet, alsof ze nimmer voor de hoge God zullen verschijnen? U bent melaats, geheel melaats. Niets aan u deugt. U ligt geheel verloren voor God. Wanneer u sterft zoals u geboren bent zult u eeuwig verzinken in dat ontzettende gezelschap waarvan de verschrikking niet te beschrijven is. Wanneer die ziele-melaatsheid wordt ingeleefd, moet u sterven. Het is een kwestie van jaren, wellicht van dagen en dan? U staat van verre, misschien wel verder dan u ooit gestaan hebt. Waar zult u blijven? U ziet op Uw zonden en zij zijn vele. U ziet op Uw hart en het is totaal verdorven. U ziet op de Heilige God en u hebt schuld. Vanwaar Zal Uw redding komen? Israël in de woestijn had zwaar tegen de Heere gezondigd, en gebeten door de vurige slangen, moest het onherroepelijk sterven. Dat was verdiend. Rechtvaardig! Zo is het nog! God kan U geen kwaad doen ook niet wanneer Zijn vlammen recht aan Uw ziel wordt vertoond en u sterven moet. Dat is verdiend, want wij hebben tegen God gezondigd.

Maar ziehier het wonder. Toen Israël in smarten des doods was, moest Mozes op Gods bevel de koperen slang oprichten. Met het bevel tot oprichting van de koperen slang kwam de raadgeving aan hen, die niet meer staan, zitten, kruipen of bidden konden, op te zien tot deze slang. Blevten ze op zichzelf zien, ze moesten desniettemin sterven. Zo ook nu. Blijft u op uzelf zien u zult het leven niet hebben. Maar ziet u op tot Hem, die om Uwentwil is arm geworden en al uw zielskrankheden op Zich genomen heeft en als de hemelse Medicijnmeester is afgedaald onder mensen die het doodvonnis in zich rond dragen, zo zult u leven. Zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt. God, de Heilige Geest, open uw blinde zielsogen en leidde u tot Hem, die helpen kan op grond van de gerechtigheid, die Hij heeft voldaan en aangebracht, die helpen wil, op grond van Zijn bloed, dat reinigt van alle zonden. In Zijn bloed ligt uw leven. In Zijn ondergang uw behoud. In Zijn opstanding uw kracht. Ja, dan zult u het ondervinden, dat Hij in uw zielsellende u niet verstoot. Eeuwig wonder, waar deze van God gezonden Heelmeester Zijn armen reddend slaat om u in uw verlorenheid.

Daar ligt de eeuwige bewogenheid van God in Immanuël. Daar is het liefdesruisen van Zijn hart. Alleen waar vrije genade verheerlijkt wordt ontspruit de ware dankbaarheid, die niet éénmaal, maar het gehele leven beoefend wordt. Wanneer u vraagt: Ben ik genezen? Toets dan uzelf aan deze man, die wederkeerde. Want Jezus geneest u zo, dat u Hem elke dag nodig hebt. Wanneer een dokter u elke dag op zijn spreekuur laat terug komen, kan de vraag rijzen: Waarvoor doet deze man dat? Om mijn kwaal of om mijn geld? Wanneer het laatste het geval zou zijn, zou dit de man niet tot eer strekken. Maar het is de eeuwige ere van deze Medicijnmeester, dat Hij Zijn volk zo geneest, dat ze elke dag op Zijn hemels spreekuur moeten en mogen terug komen. Hij geneest zo dat eenmaal voor het eerst het bloed der verzoening over uw ziel gaat op grond van Zijn eeuwig geldend offer. Maar de wond van Uw zondaar zijn houdt Hij open, opdat u dagelijks onder de besprenging van Zijn bloed zou komen. En juist in deze ziekte die met uw dood genezen is, zult u God loven en prijzen over deze onverdiende weldaad.

Deze geschiedenis leert ons dat het levensgevaarlijk is de Heere eenmaal in een bepaalde nood aan te lopen en nimmer terug te keren. U zult er voor eeuwig mee omkomen. Daarom onderzoek u zelf, of u in dit geloof van de Samaritaan bent. Dan geldt het woord: Sta op en ga heen! En in dit woord gaat Jezus mee alle dagen van u leven. Niet blijf liggen, nee gaan heen! Het leven in en het leven door! En Bron is ontdekt en wordt telkens weer ontdekt. En in dat heengaan mag u verkondigen de deugden van Hem, die uw krankheden kent en liefderijk geneest. Mag u zich beroemen in de Naam Zijner heiligheid, mag u van Hem zingen die in u nood uw Redder is geweest. Bent u ooit wedergekeerd gevende God de eer?

Amen

Putten (G) G. Boer